

A ... Ítéletábra a Dr. Dobozy Csaba Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: dr. Dobozy Csaba ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Landes Judit ügyvéd (fél címe 2.) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen élettársi vagyontörség megosztása iránt indított perében a ... Törvényszék 2014. április 9. napján meghozott 11.P.22.896/2012/41. számú ítélete ellen a felperes részéről 43. sorszám alatt, az alperes részéről 42. és 44. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A ... Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.868.352 (Egymillió-nyolcszázhatvannyolcezer-háromszázötvenkettő) forintot és abból 1.668.182 (Egymillió-hatszázhatvannyolcezer-száznyolcvankettő) forint után 2009. január 28. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon, 2013. július 1. napjától a kifizetésig pedig a késedelemmel érintett naptári félét első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatot.

A bíróság a felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét 291.072 (Kétszázkilencvenegyezer-hetvenkettő) forintra felemeli.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 112.101-112.101 (Száztizenkettőezer-százegy-száztizenkettőezer-százegy) forint le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket, továbbá 45.381 (Negyvenötezer-háromszáznyolcvanegy) forint állam által előlegezett költséget.

Az állam által viselt kereseti és fellebbezési illeték összegét 367.899-367.899 (Háromszázhatvanhétezer-nyolcszázkilencvenkilenc-háromszázhatvanhétezer-nyolcszázkilencvenkilenc) forintra, az állam által előlegezett költség összegét 148.970 (Száznegyvennyolcezer-kilencszázhatvan) forintra leszállítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 109.956 (Százkilencezer-kilencszázötvenhat) forint másodfokú perköltséget.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 213.053 (Kétszáztizenháromezer-ötvenhárom) forint le nem rótt fellebbezési illetéket, valamint 27.488 (Huszonhétezer-négyszáznyolcvannyolc) forint állam által előlegezett költséget.

A bíróság megállapítja, hogy a felperes fellebbezésén ezt meghaladóan le nem rótt 490.560 (Négyszázkilencvenezer-ötszázhatvan) forint fellebbezési illetéket, továbbá állam által ezt meghaladóan előlegezett 90.234 (Kilencvenezer-kétszázharmincnégyszáz) forint költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás szerint az alperes az 1991. december 12. napján kelt szerződéssel ajándék jogcímén megszerezte a ... belterületi fekvésű, ... hrsz.-ú, utca 3/D. alatti ingatlant (a továbbiakban: ingatlan), valamint a ... hrsz.-ú ingatlan $\frac{1}{4}$ tulajdoni hányadát. Az ingatlanon az alperes 1996. és 1998. év között korábbi házastársával egy 91,5 m²-es, kétszintes családi házat épített. Az építkezéshez az ... Bank Rt.-től 1.400.000 forint összegű kölcsönt és 200.000 forint összegű lakásépítési támogatást vettek fel a házastársak. Az alperes a ... Banktól 1.000.000 forint, illetve 200.000 forint összegű munkáltatói kölcsönben részesült. A ...**tól** kapott továbbá 700.000 forint összegű munkáltatói kölcsönt. A házastársak 100.000 forint összegű önkormányzati támogatást is igénybe vettek, és az építkezéshez felhasználták az alperes 1.000.000 forint összegű különvagyonát. Az 1998. augusztus 31. napján jogerős határozat a használatba vételi engedélyt azzal a feltétellel adta meg az épületre, hogy a külső vakolási munkákat 90 napon belül pótlólag el kell végezni.

A felperes és az alperes 1997 tavaszán ismerkedtek meg, ekkor még mindketten házasságban éltek. A felek 1998. október 15. napján létesítettek élettársi kapcsolatot akként, hogy az alperes édesapjának utca 29. szám alatti lakásába költöztek. A bíróságok utóbb mind a felperes, mind az alperes házasságát felbontották. A felperes gyermektartásdíj fizetési kötelezettségének mértékét három kiskorú gyermeke után jövedelmének 40%-ában állapította meg a bíróság. A gyermektartásdíjat a felperes munkabéréből letiltás útján fizette.

Az alperes és volt házastársa a házassági bontóperükben 1999. szeptember 17. napján bíróság által jóváhagyott egyezséget kötöttek, amely szerint az alperes volt házastársa jövedelmének 20%-át, de legkevesebb havi 7.000 forint összegű gyermektartásdíjat fizet az alperesnél elhelyezett közös kiskorú gyermekük tartására. Az alperes és volt házastársa a házastársi közös vagyonuk megosztása során úgy állapodtak meg, hogy az ingatlannak az alperes házastársa által a házassági vagyonszétválás jogcímén, ingatlan-nyilvántartáson kívül megszerzett 1 millió forint értékű tulajdoni hányadot az alperes váltja meg akként, hogy az alperest terhelő megváltási árba beszámítják a házastársa által 1998. július 1. napjától fizetendő gyermektartásdíjat, és így az alperes házastársa nem köteles az egyezségben megállapított gyermektartásdíj fizetésére.

A felperes még házasságának felbontását megelőzően 700.000 forint összegű munkáltatói kölcsönt igényelt, amelyet részére 1998 decemberében folyósítottak, melyet az élettársak kapcsolatuk alatt feléltek. A felek 1999. július végén költöztek be az ingatlanba. A beköltözésig, majd az azt követő 1-2 éven belül az építkezés befejező munkáit elvégezték, így megtörtént az épület külső vakolása, elkészült a kerítés, a pince aljzatbetonozása, a pincelejáró, a járdák, a gázbekötés, valamint a gázkazán beüzemelése, és az oromfal zsindelezése is. Mindezek összesen 705.000 forinttal, 16.800.000 forintra emelték az ingatlan értékét.

A felek élettársi kapcsolatuk fennállása alatt vásárolták az ... Bank részbeni finanszírozásával a ... forgalmi rendszámú, valamint a ... Lízing finanszírozásával a ... forgalmi rendszámú, ... típusú személygépkocsikat. A járművek vásárlásához felvett kölcsönöket visszafizették és mindkét autót még az élettársi kapcsolat fennállása alatt értékesítették. Az élettársi kapcsolat fennállása alatt

vásárolták továbbá a ... Banktól felvett kölcsön felhasználásával a ... forgalmi rendszámú ... típusú személygépkocsit. Ez - az akkor még hitellel terhelt - jármű az életközösség megszakításakor a felperes birtokában maradt, melyet 2009. július 11. napján 1.420.000 forint vételár ellenében értékesített.

Az életközösség fennállása alatt az alperes az ... és Kereskedelmi Banktól felvett 1.400.000 forint összegű kölcsönét az ... Jelzálogbank Zrt.-től felvett, deviza alapú kölcsön felhasználásával kiváltotta. A deviza alapú kölcsönt az életközösség megszakítását követően törlesztette az alperes.

A felek élettársi kapcsolata 2009. január hónapban megszakadt.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy élettársi közös vagyon jogcímén megszerezte az alperes tulajdonaként nyilvántartott ingatlan 40/100 tulajdoni hányadát. Kérte a közös tulajdon megszüntetését tulajdoni hányadának 8.000.000 forint megváltási ár fejében az alperes tulajdonába adásával.

Tulajdonszerzésének jogi és ténybeli alapjaként az alábbiakra hivatkozott: Az alperesnek és volt házastársának azon egyezsége, amely szerint az alperes volt házastársának tulajdoni hányadát az alperes a gyermektartásdíj elengedése ellenében szerezte meg, azt jelenti, hogy az élettársi vagyonszövetségre tekintettel az alperes volt házastársa tulajdoni hányadának ellenértékét a felek közösen teljesítették. Az alperes volt házastársa ugyanis a megállapodás alapján nem fizetett gyermektartásdíjat, így a felperes az élettársi közös vagyon terhére az alperessel közösen tartotta el az alperes gyermekét. Az ellenérték élettársi közös vagyonból történt teljesítésére tekintettel a felperes is tulajdonjogot szerzett azon a tulajdoni hányadon, amelyet az alperes volt házastársától megváltás címén szerzett meg. A felperes tulajdonszerzését megalapozza az a tény is, hogy a családi ház építési költségeit az alperes és volt házastársa kölcsönök felvételével fedezték és ezt a kölcsönt a felek az élettársi kapcsolat fennállása alatt fizették vissza. Ezért az életközösség során visszafizetett kölcsöntartozások arányában a felperes az ingatlanban szintén tulajdonjogot szerzett. Tulajdonjogot eredményez továbbá a felperes javára az építkezés befejezési munkáiban való részvétele is. Másodlagosan kötelmi igényként kérte az alperest fizetésre kötelezni.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperes tulajdonjog megállapítására irányuló keresetének elutasítását kérte. Tagadta, hogy a felperes az alperes gyermekének tartásában és a kölcsönök visszafizetésében részt vett, illetve állította azt is, hogy az élettársi kapcsolatuk létesítésekor az épület már kész volt, a felperes építési munkákban nem vett részt. Viszontkeresetében kérte az élettársi kapcsolat fennállása alatt vásárolt és a felperes tulajdonában álló személygépkocsik vételárának kifizetéséhez felvett kölcsönök életközösség fennállása alatt kifizetett törlesztőrészeleteinek elszámolását összesen 1.728.604 forint erejéig.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a felek szerzésben való közreműködésének arányát a felperesre terhesebben 1/3-2/3 arányban állapította meg arra tekintettel, hogy a felek munkáltatója azonos volt és az alperes jövedelme általában kétszerese volt a felperes jövedelmének, egyéb forrásból származó bevétellel pedig nem rendelkeztek.

Nem tartotta alaposnak a felperes tulajdonszerzését azon a címen, hogy a felperes részt vett az alperes gyermekének tartásában. Érvelése szerint a felperest, mint az alperes élettársát a Csjt. 62. §-ának (1) bekezdés szerint ugyanis nem terhelte az alperes gyermekével szemben fennálló tartási

kötelezettség. Amennyiben a felperes jogi kötelezettség hiányában a tartást önként felvállalta, olyan szolgáltatást nyújtott, amelyre nem volt köteles és amelyért ellenszolgáltatás lenne kérhető. Álláspontja szerint a felperes által esetlegesen az alperes gyermeke részére nyújtott tartás legfeljebb tartási jogosultságot eredményezhet a felperes javára az alperes gyermekével szemben, de tulajdoni vagy kötelmi igényét nem alapozza meg.

Kifejtette, hogy a tartásra kötelezett személy és a gyermeket tényleg eltartó gondozó megállapodhatnak abban, hogy a kötelezett a tartásdíj kiegyenlítéséül megfelelő vagyontárgyat ad a jogosultnak. Az alperes és volt házastársa szóban ilyen tartalmú egyezséget kötöttek. Ez az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azt eredményezte, hogy az ingatlan az alperes volt házastársát megillető tulajdoni hányada az alperes vagyona lett. Ez a vagyon azonban - mint az élettársi kapcsolat létesítésekor már megvolt vagyontárgy - az alperes különvagyónának minősül, mert annak megszerzésében a felperes nem vett részt.

Elutasította az elsőfokú bíróság a felperesnek az építkezéshez felvett kölcsönök élettársi kapcsolat fennállása alatti törlesztésében való részvételére alapított tulajdoni igényét is. Jogi álláspontja szerint ugyanis a passzív vagyon ellenében történt szerzés csak akkor keletkeztet tulajdonjogot, ha magának a passzív vagyonnak a szerzése is az életközösség alatt történik. Az ingatlanra fordított kölcsönöket azonban az alperes és volt házastársa vették fel házassági életközösségük fennállása alatt. A felperesnek ezért a passzív vagyonban nem volt szerzése, így tulajdoni igényt nem, legfeljebb kötelmi jellegű megtérítési igényt alapoz meg a felperesnek a kölcsönök törlesztésében való részvétele.

Ezt az alábbiak szerint számolta el: Az ... és Kereskedelmi Bank Rt.-től felvett 1.400.000 forint összegű kölcsönre a végtörlesztésen kívül, az élettársi kapcsolat fennállása alatt 2.762.000 forintot fizettek be a felek, így ebből a szerzésben való közreműködése arányában a felperest 920.666 forint illeti meg. Az ... és Kereskedelmi Bank Rt.-től felvett hitel kiváltása érdekében igényelt deviza alapú hitelre az életközösség fennállása alatt 458.475 forintot fizettek be, amelyből a felperest 152.825 forint illeti meg. A ... Banktól kapott munkáltatói kölcsön törlesztésére 464.201, illetőleg 281.819 forintot fizettek meg, amelyből a felperest 154.733 és 93.939 forint illeti meg. A ...től kapott munkáltatói kölcsön törlesztésére pedig 788.358 forintot fizettek be, amelyből a felperest 262.786 forint megillet.

Megállapította az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperes által az élettársi kapcsolat fennállása alatt a ...től felvett 700.000 forint összegű munkáltatói kölcsön törlesztésére a felek 667.694 forintot fizettek be, amelyből az alperes javára 445.129 forintot kell elszámolni. A felek különvagyoni hiteleinek törlesztésében való részvétel alapján a felperest tehát összesen 1.584.949 forint, az alperest pedig 445.129 forint illeti meg.

Nem tartotta az elsőfokú bíróság alaposnak a felperesnek az építkezésben való részvételére alapított tulajdoni igényét sem. A Ptk. 137. §-ának (3) bekezdésére és a Legfelsőbb Bíróság 7. számú Polgári Kollégiumi Állásfoglalásának III) pontjára hivatkozással kifejtette, hogy élettársak közös építkezése során a bírói gyakorlat általában az olyan beruházásokat értékeli tulajdonjogot keletkeztetőnek, amelyek az élettársi vagyonközösség során egy nagyobb egységet képező épületszerkezeti létesítéssel járó beruházásban testesülnek meg, Épületszerkezeti létesítéssel nem járó, korszerűsítési, felújítási jellegű beruházások esetén csak kötelmi elszámolásnak van helye. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli esetben a lakóház létrehozása, a szerkezetépítés a felek életközösségének kezdete előtt megvalósult, amelyet bizonyít az is, hogy az élettársi kapcsolat létesítésekor az ingatlan már rendelkezett használatbavételi engedéllyel. A felperes által hivatkozott

munkák a szakipari munkák befejező részéhez tartoznak, ezért a felperesnek az építkezésben való részvétele tulajdoni igényt nem alapol meg, csak kötelmi alapon számolható el. A felperesnek az építkezés befejező munkáiban való részvételének értékét a szakértői vélemény alapján 940.000 forintban határozta meg. Az élettársi vagyontörszösség alatti szerzésben való közreműködés arányára tekintettel a felperes javára elszámolható összeg ezen a címen 313.333 forint.

Az elsőfokú bíróság alaposnak tartotta az alperesnek az élettársi kapcsolat fennállása alatt vásárolt személygépkocsik vételárához felvett kölcsönök kifizetéséhez való hozzájárulásának elszámolására irányuló igényét. Kifejtette, hogy az életközösség alatti hiteltörlesztések, illetőleg azok elszámolása nem különböztethető meg azon az alapon, hogy a vagyontárgy, amelyet a hitel igénybevételel szereztek, megtartja-e az értékét, vagy pedig akár jelentősen veszít az értékéből. Az közismert jelenség, hogy az ingatlanl szemben az ingó gépkocsi az új értékéből már a megvételt követően azonnal veszít, és bár az értékvesztés aránya az eltelt évek arányában csökken, de folyamatosan fennálló körülmény. Ezért a hitel igénybevételel vásárolt gépkocsi értékvesztése még nagyobb, mert egyrészt a gépkocsi forgalmi értéke csökken, a hiteldíj fizetésével pedig az eredeti vételára lényegében nagyobb, mint készpénzes vétel esetén. Mindezen körülményektől függetlenül, a gépkocsira felvett hitelek törlesztésére fordított összegeket ugyanúgy el kell számolni, mint az alperes által a korábbi vagyontörszösség terhére felvett hitelekre fordított törlesztéseket. A gépkocsik ugyanis a felperes nevére kerültek és az utolsó életközösség ideje alatt vásárolt gépkocsit a felperes vitte magával, azzal egyedül rendelkezett, értékesítette, és a vételár teljes egészében a felpereshez került. Ebből következően az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a gépkocsikra fordított hiteltörlesztésekből az alperes javára számolandók el az alperes szerzési aránya szerinti összegek.

Megállapította ezek után, hogy a ... forgalmi rendszámú személygépkocsi vételárának kifizetéséhez felvett kölcsön törlesztésére 269.150 forintot, a ... forgalmi rendszámú személygépkocsi vételárához felvett kölcsön törlesztésére 820.190 forintot, továbbá a ... forgalmi rendszámú személygépkocsi vételárának kifizetéséhez felvett kölcsön törlesztésére 1.254.907 forintot fizettek ki a felek. Így a felperes köteles a kifizetett törlesztőrészletek 2/3-át, azaz 179.433, továbbá 546.793, valamint 836.604 forintot megfizetni az alperes részére. Megállapította azt is az elsőfokú bíróság, hogy a ... forgalmi rendszámú gépkocsi hitelének végtörlesztésére 400.000, a ... forgalmi rendszámú gépkocsi megvásárlásához pedig 850.000 forintot fizettek be a felek, amelynek forrása az alperes nyugdíjpénztári megtakarításából származó összeg volt. Az alperes azonban a jövedelméből képezte ezt a megtakarítást, ezért az nem minősülhet az alperes különvagyónak. Az összesen 1.250.000 forintból tehát annak 2/3-a, 833.333 forint illeti meg az alperest.

Az élettársi közös vagyon megosztása során járó elszámolás eredményeként az elsőfokú ítélet szerint az alperes köteles a felperes részére megfizetni az alperes különvagyoni adósságainak törlesztésében való hozzájárulás alapján az ... forint hitel törlesztése címen 920.666 forintot, az ... deviza alapú hitel törlesztése címen 152.825 forintot, a ... Banktól felvett kölcsön törlesztése címen 154.733, valamint 93.939 forintot, a ...tól kapott kölcsön törlesztése címen 262.786 forintot, továbbá az alperesi ingatlanban végzett építési munkák ellenértékéeként 313.333 forintot, összesen 1.898.282 forintot.

A felperes köteles az alperes részére megfizetni a ...tól felvett kölcsön törlesztése címen 445.129 forintot, a személygépkocsik vásárlásához felvett hitelek törlesztésében való részvétel címen pedig 179.433+546.793+833.330 és 836.604 forintot, mindösszesen 2.841.292 forintot.

Az alperes ugyan viszontkeresettel kérte a gépkocsikra kifizetett hitelek elszámolását, az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azonban az alperes szándéka ezzel nem az volt, hogy a bíróság a felperest

marasztalja, hanem az, hogy a felperes keresete beszámítással alaptalanná váljon. Figyelemmel volt az elsőfokú bíróság arra is, hogy az élettársi vagyontársaság megosztása során a keresethez és viszontkeresethez kötöttség elve nem érvényesül mereven, illetőleg viszontkereset hiányában is elszámolandó a másik felet megalapozottan illető érték. Ezen indokok alapján a felperes keresetét elutasította.

Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezett.

A felperes fellebbezésében azt kérte, hogy az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és keresetének adjon helyt: állapítsa meg, hogy élettársi közös vagyon jogcímen megszerzte az ingatlan 40/100 tulajdoni hányadát és rendelje el a közös tulajdon megváltás útján történő megszüntetését.

Fellebbezésében fenntartotta azt az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját, hogy tulajdonszerzését mind az alperes gyermekének tartásában, mind a kölcsönök törlesztésében, mind pedig az építkezésben való részvétele megalapozza.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtettekkel szemben arra hivatkozott, hogy az alperes tulajdonszerzése - amellyel volt házastársának tulajdoni hányadát ellenérték fejében szerezte meg - az élettársi kapcsolatuk fennállása alatt kötött szerződéssel történt. Életközösségben élők esetén nem kell a szerzésben mindkét félnek közreműködni, mert a szerzés szerinti ellenértéket a gazdasági közösségben élők akkor is közösen teljesítik, ha nem vesznek részt mind a ketten a szerződés megkötésében. A felperesnek az alperes gyermeke tartásában való részvétele nem egyoldalú, ingyenes gesztus volt, hanem a tartás ellenértékét maga az alperes volt házastársának tulajdoni hányada képezte, az alperes és volt házastársa gyermekének tartását, mint ellenszolgáltatást pedig a felek élettársakként közösen teljesítették.

Fenntartotta azt az állítását is, hogy a ...től 1998 decemberében felvett 700.000 forint összegű munkáltatói kölcsönt a perbeli ingatlan építésének befejezéséhez használták fel. Fellebbezési érvelése szerint ez a hitel, továbbá az alperes által az élettársi kapcsolat létesítését megelőzően felvett hitelek közös törlesztése tulajdonjogot eredményezett javára.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az élettársi kapcsolat fennállása alatt vásárolt személygépkocsik vételárának kifizetéséhez igényelt kölcsönöket úgy számolta el, hogy a felperest kötelezte a törlesztéshez történt alperesi hozzájárulás megfizetésére. Ezt azért tartotta sérelmesnek, mert a per tárgya az élettársi közös vagyon megosztása, amely az életközösség megszakadásakor meglévő vagyona vonatkozik, tehát az életközösség megszűnésekor már meg nem lévő vagyontárgyak nem tartozhatnak a vagyonmegosztás körébe. Hivatkozott arra is, hogy az élettársi kapcsolat kezdetén is rendelkezett személygépkocsival, ennek az autónak a vételára volt az első közös gépkocsi vételárának kifizetésekor rendelkezésükre álló önrész. A második autó vásárlásánál pedig az első autót számították be, valamint az életbiztosítása terhére felvett hitel volt a vételár önrésze. Az élettársi kapcsolat megszakításakor a birtokába került ... típusú személygépkocsit pedig még jelentős összegű tartozás terhelte, amelyet a felperes fizetett vissza. Hivatkozott arra is, hogy az élettársi közös vagyon megosztása megtörtént közöttük, erről okiratot is készítettek, így nincs lehetőség az élettársi kapcsolat fennállása alatt felvett olyan vagyontárgyak vételárának kifizetését szolgáló kölcsönök elszámolására, amely vagyontárgyak az élettársi kapcsolat megszakításakor már nem voltak meg.

Sérelmezte az is, hogy az elsőfokú bíróság a szerzésben való közreműködésük arányát a felperesre

terhesen 1/3 - 2/3 arányban határozta meg. Állította, hogy a háztartási munkákban, a gyermekek nevelésében, a közös életvitelben aktívan részt vett, rendszeresen végzett munkát az alperes apjának házána és az alperes testvéréne is. Megalapozatlan az ítélet azon megállapítása is, hogy az alperes jövedelme kétszer olyan magas volt, mint a felperes jövedelme. Az alperes ugyanis 3 évig gyermekgondozási díjat, illetve gyermekgondozási segélyt vett igénybe és ezen időtartam alatt jövedelmük között nem volt nagy különbség. Hivatkozott arra is, hogy az élettársak közreműködésnek arányát nem jövedelemarányosan, hanem a szerzésben való közreműködés arányának megfelelően kell megállapítani.

Sérelmezte a felperes, hogy nem számolta el az elsőfokú bíróság a szerzési arány körében azt, hogy az élettársi kapcsolat létesítésekor 300.000 forint készpénzzel rendelkezett, valamint azt, hogy az építkezés befejezéséhez a 700.000 forint összegű munkáltatói kölcsön összegével hozzájárult. Álláspontja szerint el kellett volna számolni javára azt is, hogy az élettársi kapcsolat fennállása alatt az alperes 700.000 forint összegű életbiztosítási szerződésből járó biztosítási összeghez jutott, amely összeg kifizetésének alapjául szolgáló biztosítási díjakat a közös gazdálkodás keretében fizették ki.

Az alperes fellebbezésében azt kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával élettársi közös vagyon megosztása címén a felperest kötelezze 625.000 forint, valamint 170.160 forint, összesen 795.160 forint megfizetésére. Sérelmezte az elsőfokú ítélet szerzési arány megállapítására vonatkozó rendelkezését. Állította, hogy a felperes által csatolt folyószámla kivonatok adatai alapján a havi jövedelme magasabb, mint a munkáltató által összeállított keresetigazolásban szereplő összeg, és ezen adatok figyelembe vételével a szerzésben való közreműködésük aránya a felperesre terhesebben 28-72%.

Állította, hogy a felperes dolgi jogi és kötelmi jogi igénye egyaránt teljesen alaptalan. Az ingatlan építéséhez felvett kölcsönök törlesztéséhez ugyanis a felperes nem járult hozzá, azt kizárólagosan az alperes fizette, saját jövedelméből. A felperes nem járult hozzá a törlesztőrészek kifizetéséhez, mert fizetése sokszor a saját hitelének törlesztéseire sem volt elegendő. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az ... Bank Rt.-től felvett kölcsön törlesztésére 143.000 forinttal magasabb összeget számolt, mint a folyószámla kivonat adatai alapján összeállított tényleges kifizetés volt. Hivatkozott arra is, hogy a ... Banktól felvett 1.000.000 forint összegű munkáltatói hitel utolsó törlesztőrésztetének kifizetésére édesapjától ajándékba kapott 200.000 forintot, amelyet a felperes javára nem lehet elszámolni. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a ...től felvett munkáltatói kölcsön törlesztésére 50.000 forinttal magasabb összeget számolt, mint a ténylegesen kifizetett összeg. Állította, hogy a felperes által felvett 700.000 forint összegű munkáltatói kölcsönt nem az ingatlan építésének befejezésére fordították.

Kifogásolta az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítását is, amely szerint az élettársi kapcsolat fennállása alatt a felperessel közösen 940.000 forint értékű, az építkezést befejező munkákat végeztek. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a külső vakolás kivételével valamennyi munkát már az élettársi kapcsolat létesítését megelőzően elvégeztek, az épület már az élettársi kapcsolat létesítését megelőzően kész volt. Állította azt is, hogy az élettársi kapcsolat tartama alatt elvégzett külső vakolás értéke is alacsonyabb a szakértő által megállapított értéknél, mert a földszinti rész vakolásához állványozásra nem volt szükség, a munkadíj pedig már az élettársi kapcsolat létesítése előtt ki lett fizetve. Sérelmezte az is, hogy a szakértői vélemény szakmunkás munkadíjjal számolt, annak ellenére, hogy a felperes nem ért ezen munkákhoz.

Kifogásolta, hogy a személygépkocsik vásárlásához felvett hitelek törlesztéséhez való hozzájárulása során nem számolt el az elsőfokú bíróság az ... Bank felé fennálló törlesztésnél 240.260 forintot,

nem számolta el továbbá azt, hogy 2004 novemberében 1.250.000 forint összegű önkéntes nyugdíjpénztári megtakarításhoz jutott, amelyet a személygépkocsi vételárának végtörlesztésébe, illetve önerőként fizetett be. Nem számolta el az elsőfokú bíróság azt sem, hogy a felperes az élettársi kapcsolat fennállása alatt folyamatosan életbiztosítási díjat fizetett, továbbá azt sem, hogy az együttélés alatt a felperes hozzájutott a ... Kft.-től 300.000 forint összegű készpénzhez. Fellebbezésében kérte a javára megállapított ügyvédi munkadíj összegének felemelését is.

A felperes fellebbezése kisebb részben megalapozott, alperes fellebbezése alaptalan.

A ... Ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyezést követő eljárásban az előírt bizonyítást a szükséges keretben lefolytatta, a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelte és ezek alapján a tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság csak a fentiek szerint egészítette ki. A helyes tényállásból azonban számos tekintetben téves jogi következtetésekre jutott, melyekkel a másodfokú bíróság az alábbiak szerint nem értett egyet. Tekintettel arra, hogy a felperes keresete és fellebbezése szempontjából is elsődleges kérdés az volt, hogy a hatályon kívül helyező végzésben megállapítottak szerint tényszerűen fennálló élettársi kapcsolatban milyen volt a közreműködési arány, ezért az ítélet tábla elsődlegesen ezt - a fellebbezésekben mindkét fél által vitássá tett - kérdést vizsgálta.

A támadott ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a szerzési arányt kizárólag a felek jövedelmei alapján állapította meg, és e körben a felperes elsőfokú eljárásban előadott hivatkozása ellenére a háztartásban végzett munkát nem vette figyelembe. Annyiban megalapozott a felperes fellebbezése, hogy az élettársi kapcsolat záró időpontjára tekintettel alkalmazandó Ptk. 578/G. §-ának (1) bekezdése alapján a háztartásban végzett munka valóban a szerzésben való közreműködésnek számít. A perbeli esetben azonban az volt megállapítható, hogy a felperes és az alperes egy teljesen átlagos családként éltek együtt, ahol a közfelfogás szerint férfiasabbnak tekintett ház körüli tevékenységeket (pl. fűnyírás, építkezésekkel, ház karbantartással kapcsolatos munkák) a felperes, míg a gyermekgondozással és a háztartás vezetésével kapcsolatos feladatokat elsődlegesen az alperes végezte. Tekintettel azonban arra, hogy ennek pontos mértéke, illetőleg számokban kifejezhető értéke a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt meghatározható, ezért a jövedelmi viszonyok alapján kalkulált szerzési arányoktól való, felperes által kért bírói mérlegelésen alapuló eltérést semmi nem indokolta. Annyiban azonban mulasztott az elsőfokú bíróság, hogy a felperes erre irányuló kérelmének figyelmen kívül hagyására vonatkozóan ítéletét nem indokolta a Pp. 221. §-ának (1) bekezdésében foglaltak ellenére. Döntése azonban annyiban helyes, hogy a perbeli esetben kizárólag a jövedelmi adatok alapján határozható meg a szerzési arányok.

A hatályon kívül helyezést megelőző 27.P.22214/2009. számú eljárásban mind a felperes, mind az alperes munkáltató által igazolt adatai rendelkezésre álltak (66., 67. sz. iratok). A felperes az 57. számú előkészítő iratában 9.500.000 forintban jelölte meg saját keresetét, amely meghaladta a munkáltató által igazolt adatok alapján számítható 7.500.000 forintot. Az általa 54. sorszám alatt becsatolt ... bankszámlakivonat alapján azonban igazolást nyert, hogy a munkáltatója által részére átutalt összeg az élettársi kapcsolat ideje alatt mindösszesen 9.490.870 forint volt. Ebből le kell vonni az általa önként megfizetett, összesen 120.000 forint összegű gyermektartásdíjat. Így tehát a felperesi oldalon 9.370.000 forint jövedelem mutatható ki.

A felperes hivatkozott ezen túlmenően a ... Kft.-től befolyt 300.000 forint összegre, mint saját különvagyonára. Ezen összeg vonatkozásában azonban a 70/F/6. szám alatt csatolt, a felperes és volt házastársa kötött 1998. október 5. napján létrejött megállapodás 5. pontja alapján csak annyi volt igazolható, hogy a felperes korábbi házasságának felbontásakor ez a követelés a felperesnek jutott.

Arra azonban nem merült fel a perben adat, hogy az alperessel fennállott élettársi kapcsolat időtartama alatt ezen összeg a felpereshez ténylegesen befolyt volna, az 54. szám alatt csatolt irat kizárólag 3.926 forint összegű visszajáró tartalékalapot bizonyít.

Hivatkozott ezen túlmenően a felperes, mint a jövedelemarány megállapítása során javára értékelendő tényre a megszűnt életbiztosításából eredő 300.000 forintos kifizetésre. A bankszámla kivonatok alapján 2001. július 20. napján és 2004. augusztus 19. napján is igazolható egy 332.000 forintos, illetőleg 228.864 forintos jóváírás. Az életbiztosítási szerződéssel kapcsolatban azonban nem ismert, hogy azt a felperes mióta fizette. Amennyiben ugyanis azt az élettársi kapcsolat alatt kötötték, vagy a befizetések (egy része) az élettársi kapcsolat alatt történt(ek), úgy a befizetések és ezért a jóváírás is közös szerzeménynek minősül. A felperes mint különvagyonára kizárólag akkor hivatkozhatna teljes egészében ezen összegre, ha bizonyos lenne az, hogy a befizetések teljes egészében az élettársi kapcsolatot megelőzően történtek, ez azonban a perben nem nyert bizonyítást. Így tehát ez a tétel, mint felperes javára elszámolandó jövedelmet növelő tétel figyelmen kívül hagyandó.

Hivatkozott továbbá az alperes részére kifizetett életbiztosítás arányos részére 100.000 forint összegszerűségig, azt azonban nem lehetett a peres iratok alapján megállapítani, hogy az alperes ténylegesen mekkora összeget kapott, így tehát ez a tétel sem számolható el.

Igazolható viszont a felperes részére jóváírt 1.100.000 forint, az önkéntes nyugdíjpénztárból 2004. november 26-án felvett összeg. Mivel ezt a felperes munkáltatója fizette, így tehát ez az ő keresményének minősül. A 9.370.000 forint és a fenti tétel összegeként 10.470.000 forint a felperes megállapított jövedelme.

Az alperes munkáltatói igazolásai szerint keresménye 23.162.808 forint. Az alperes ugyan hivatkozott rá, hogy bankszámlakivonata alapján ettől több, mintegy 24.000.000 forint keresmény állapítható meg javára, ezen bankszámlakivonatokat azonban perben nem csatolta. Hivatkozott ezen túlmenően a 11.P.22896/2012/21/A/1. sorszámú beadványában az édesapjától kapott összesen 400.000 forintra. Ezen összegeket, édesapjának a 27.P.22214/2009/39/A/9. szám alatt csatolt, ettől magasabb összegre vonatkozó nyilatkozata alapján a bíróság elfogadta az alperes bevételeként.

Az alperes hivatkozott a részére kifizetett magánnyugdíj pénztári összegre is 1.700.000 forint erejéig, erre vonatkozóan azonban okiratot nem csatolt. A felperes azonban maga is elismerte, hogy 100.000 forinttal az alperes nála biztosan nagyobb összeget kapott, így tehát a bíróság - a felperes elismerésére alapján - az alperes által állított 1.700.000 forintból 1.200.000 forintot fogadott el.

A felperes összes keresménye tehát a 400.000 forint családi segítség és az 1.200.000 forint magánnyugdíj pénztári összeg, valamint a munkáltató által igazolt munkabér végösszegeként kerekítve 24.762.000 forint. Az élettársak összes jövedelme tehát 35.233.000 forint, amelyből arány számítással a felperes közreműködése 30%-osnak, az alperes közreműködése pedig 70%-osnak adódik. A fentiek szerint ettől a háztartásban való közreműködésre tekintettel sem indokolt eltérni, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet e tekintetben megváltoztatva a közös vagyonszaporulat elosztása során ezt az arányt alkalmazta.

A felperes az élettársi vagyonszaporulat megosztása körében elsődlegesen tulajdoni igényt érvényesített az - álláspontja szerint a vagyonszaporulatba tartozó - ingatlan vonatkozásában három jogcímen is. Elsődlegesen az alperes gyermekének tartása, másodlagosan az alperes által az élettársi kapcsolatot megelőzően felvett hitelek közös törlesztése, harmadlagosan pedig az ingatlanon általa

végzett értéknövelő beruházásokra hivatkozott.

A gyermektartásdíjjal kapcsolatos igény vonatkozásában annyiban osztotta a ... Ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy ezen a jogcímen a felperes tulajdoni igényt valóban nem érvényesíthet. Az erre vonatkozó döntés indokaival azonban nem értett egyet. A tulajdoni és kötelmi igény elutasítását az elsőfokú bíróság ugyanis elsősorban arra alapította, hogy a felperes ez irányú igényét a Csjt.-nek a gyermekek tartására vonatkozó szabályaiból nem tudta levezetni. Ez a jogi megközelítés azonban a perbeli esetben téves. Nem annak van ugyanis döntő jelentősége, hogy az alperes milyen jogcímű követelést engedett el volt házastársának a vele való házassági vagyoni elszámolás keretében, hanem annak, hogy mi a pontos jogi tartalma a házastárssal létrejött egyezségnek.

A perben 27.P.22.214/2009/50/A/1. szám alatt becsatolt, az alperes és korábbi házastársa között a ... Bíróságon folyamatban volt 13.P.20.312/1999. számú házasság felbontása iránti perben készült 6. jegyzőkönyv, és az alperes perbeli nyilatkozatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperes férjének a jelen per tárgyát is képező ingatlan vonatkozásában kb. 1 millió Ft összegű igénye volt. A Csjt. 27. §-ának (1) bekezdése értelmezésével egyértelmű, hogy a házastársak közös szerzése önálló, a Ptk.-n kívül szabályozott szerződmód, és mint ilyen az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzés nélkül tulajdoni igényt generál a szerzésben közreműködő, de az ingatlan-nyilvántartásba be nem jegyezett házastárs javára. A házastársi életközösség megszűnésével a Csjt. 31. §-ának (2) bekezdése alapján megszűnő gazdasági közösség végén azonban az ingatlan-nyilvántartásba be nem jegyzett házastársat megilleti a választás joga abban a tekintetben, hogy a Ptk. 116. §-ának (1) bekezdésében biztosított jogával élve, tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzését kéri vagy ennek hiányában vagyoni igényeit a vagyontársaság megszűntetése keretén belül kötelmi igényként érvényesíti. Az alperes és korábbi házastársának jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatai alapján egyértelmű, hogy a perbeli esetben ez utóbbi történt: az alperes volt házastársa - tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése helyett - 1.000.000 forint összegű kötelmi igényt érvényesített az alperessel szemben.

Mivel az életközösséghez kapcsolódó elszámolási igények a Csjt. 31. §-ának (2) bekezdése értelmében az életközösség megszűnésével nyílnak meg, ezért az alperes házastársának fenti követelése életközösségük megszűnésakor, vagyis 1998. június 6-án keletkezett. Ennek - a peres felek közötti jogvitában - abból a szempontból van jelentősége, hogy az élettársi vagyontársaságra vonatkozó szabályok alapján is kizárólag azokat a vagyontárgyakat lehet a vagyontársaságba tartozónak tekinteni, amelyek - a megszerzésüket megalapozó jogcímek keletkezési ideje alapján - az élettársi kapcsolat időtartamára esnek. Ez vonatkozik mind a pozitív, mind pedig a negatív vagyoni, azaz az adósságokra is. Az alperesnek a volt házastársa felé fennálló adóssága tehát a felperes és az alperes közötti élettársi kapcsolat 1998. októberi kezdő időpontját megelőzően keletkezett, az tehát a felek élettársi vagyoni kapcsolata szempontjából az alperes külön adósságának minősül.

A házasság felbontása iránti perben 1999. szeptember 17. napján tett nyilatkozatával az alperes, mint adós ezen tartozásába a Ptk. 296. §-ának (1) bekezdésében biztosított jogával élve beszámította a volt házastársával szemben fennálló - a havi 7000 forintos összegre és a gyermek 18 éves koráig hátralévő időre tekintettel szintén hozzávetőleg 1.000.000 forintban meghatározható összegű - gyermektartásdíj iránti követelését. A volt házastársával kötött egyezséggel tehát nem annak ingatlan-nyilvántartásba be nem jegyzett tulajdoni illetőségét vásárolta meg a felperessel fennálló élettársi kapcsolat tartama alatt, hanem egy - az élettársi kapcsolat kezdetét megelőzően keletkezett - kötelmi jogcímű tartozását egyenlített ki beszámítással. A volt házastárs részéről tehát

tulajdonátruházás, az alperes részéről pedig tulajdonszerzés az élettársi kapcsolat alatt nem történt. Ebből következően a felperes sem szerezhette az alperessel együtt tulajdonjogot az ingatlanon. A felperes gyermektartással kapcsolatos tulajdoni igénye tehát ezen okból alaptalan.

A beszámításra vonatkozó alperesi nyilatkozat azonban a felperes és az alperes viszonylatában azzal járt, hogy élettársi kapcsolatuk idejére elestek az alperesnek járó gyermektartásdíj összegétől, vagyis lényegében egy kizárólag őt terhelő fizetési kötelezettséget (részben) az élettársi kapcsolat alatt közösen teljesítették: az alperes külön adósságát közös jövedelmükből fizették meg. Márpedig a felperes az élettársi kapcsolat megszűnését követően a közösen megfizetett külön adósság elszámolását kötelmi igényként kérheti, a gyermek tartásával kapcsolatos másodlagos igénye tehát magalapozott.

A követelés összezszerűsége vonatkozásában a bíróság abból indult ki, hogy a volt házastárssal kötött megállapodás alapján az alperes 1998 júliusától 2010. február 10-ig, vagyis közös gyermekük nagykorúvá válásáig járó gyermektartásdíjat számította be. Ez az időtartam összesen 11 év és 7 hónap, vagyis 139 hónap. Ebből a felperessel fennállott élettársi kapcsolat időtartamára - azaz 1998 októberétől 2009 januárjáig - 9 év és 4 hónap, vagyis 112 hónap esik. Ebből következően az 1.000.000 forintos kötelmi tartozásnak 112/139-ed részét, azaz 805.755 forintot fizettek ki közösen. Ezen összegből a rá irányadó szerzésben való közreműködési arálynak megfelelő 30%-os részt, azaz 241.726 forint megtérítését követelheti a felperes.

Hasonló következtetésre jutott a másodfokú bíróság a közösen törlesztett, de az alperes és házastársa által korábban felvett lakáshitelek vonatkozásában is. Ez esetben is osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint ezen külön adósságot képező hitelek közös törlesztése sem alapoz meg tulajdonjogi igényt a felperes javára, kötelmi igényként azonban a közösen megfizetett összegek felperes szerzésben való közreműködési arányának megfelelő 30%-os részét megtéríteni követelheti. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a becsatolt kimutatások alapján helyesen határozta meg, hogy az ... Banktól felvett kölcsön törlesztésére 2.762.000 forintot, az ezt kiváltó deviza kölcsön törlesztésére 458.475 forintot, az alperes ...-tól kapott munkáltatói kölcsönére 464.201 forintot, az ezt váltó ..., illetőleg ... kölcsönre 281.819 forintot, és az alperes ...**tól** kapott munkáltatói kölcsönére 788.358 forint törlesztést eszközöltek. Az alperes ugyan fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az ...-tól, és a ...**tól** kapott kölcsön törlesztésre a bíróság által elszámolt összeg 143.000, illetőleg 50.000 forinttal meghaladja a bankszámlakivonatai alapján megállapítható összeget, az ezt igazoló az okiratokat azonban nem csatolta. Így azok helyességét a másodfokú bíróság ellenőrizni nem tudta, ezért az elsőfokú bíróság által megállapított összezszerűségeket fogadta el mindösszesen 4.754.853 forintban. Ennek a felperes szerzési arányához igazodó 30%-a: 1.426.456 forint.

Helytelenül hivatkozott az alperes a perben és a fellebbezésben is arra, hogy ezeket a törlesztéseket a saját keresményéből teljesítette. Mivel jogerős bírósági közbenső ítélet állapította meg, hogy a felek élettársak voltak, ezért az élettársi kapcsolat alatt elért munkakeresmény nem az egyik vagy a másik élettárs saját, hanem a felek - egész időtartam alatt megszerzett összes jövedeleméből az egyik, illetve a másik félre jutó arányban - közös vagyona. Valójában tehát akkor is közös pénzből teljesítette a törlesztéseket, amikor azt saját számlájáról utalta át.

Alaptalanul utasította el ugyanakkor az elsőfokú bíróság a felperes tulajdoni igényét az élettársi kapcsolat kezdetét követően közösen végzett, az ingatlan értékét emelő beruházásokra vonatkozóan. E körben téves az elsőfokú bíróságnak a ráépítés szabályaira vonatkozó hivatkozása. Amennyiben ugyanis az élettársak az egyikük tulajdonát képező ingatlanra építkeznek, úgy belső jogviszonyukra

nem a ráépítés, hanem - mint *lex specialis* - az élettársi közös szerzés szabályai vonatkoznak. A ráépítés szabályai kizárólag az élettársaknak az ingatlan élettársakon kívüli többi tulajdonossal szembeni külső jogviszonyára irányadók.

Úgyszintén téves az elsőfokú ítéletben kifejtett azon álláspont, hogy a valamelyik élettárs ingatlanán eszközölt beruházások csak akkor keletkeztetnek a másik élettárs javára tulajdoni igényt, ha azok a Ptk. 137. §-a szerinti ráépítés jellegűek. A bírói gyakorlat ugyanis abban is egységes, hogy az élettársak közös szerzése ilyen esetekben sem ráépítés jellegű szerződmód, hanem lényegében a vagyonegyülés egy speciális esete. Erre tekintettel a valamelyik élettárs különvagyoni ingatlanára történt építkezés esetén a megvalósult beruházásoknak nem kell a Ptk. 137. §-ában, illetőleg az ahhoz kapcsolódó 7. számú PK állásfoglalásban megfogalmazott szigorú műszaki és jogi feltételeknek eleget tenniük. Amennyiben a megvalósított beruházás tartós, jelentős új értéket hoz létre, akkor az egyúttal a vagyonegyülés időpillanatában tulajdonjogot is keletkeztet mindkét élettárs javára, amennyiben a beruházásra a közös vagyon terhére került sor. Erre a tulajdonszerzésre az ingatlan-nyilvántartáson kívüli élettárs tulajdoni hányad formájában is igényt tarthat, vagyis - az elsőfokú ítéletben kifejtettektől eltérően - nemcsak kötelmi igénye keletkezik. Ennek megfelelően a Ptk. 116. §-ának (1) bekezdése alapján igényt tarthat arra is, hogy tulajdonjogát az ingatlannyilvántartás feltüntesse.

Annyiban azonban megalapozott az alperesi fellebbezés is, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül fogadta el teljes egészében a szakértő által összesen 940.000 forint értékelést eredményezőnek megállapított munkálatokat. A munkálatoknak az élettársi kapcsolat kezdetét követően történt elvégzését ugyanis a felperesnek a perben csak részben sikerült bizonyítania. Elsősorban az alperesnek a 27.P.22214/2009/18/A/1. szám alatt csatolt nyilatkozata, valamint édesapjának a 39/A/9. szám alatt csatolt írásbeli nyilatkozata alapján azt állapította meg a bíróság, hogy a 11.P.22896/2012/19. szám alatti alap szakvélemény 4.1.7.) pontjában hivatkozott külső vakolás - a kiegészítő szakvéleményben megjelölt állványzat építés nélkül - mindenképpen az élettársi kapcsolat kezdetét követően történt. Úgyszintén megtörtént az alapszakvélemény 4.1.9.) pontjában megjelölt gáz bekötés és kazán beállítás, a 4.1.13.) alponban írt pince aljzat betonozás, lehajtó építés és járda, valamint kerítés építési munkálatok. Ezen túlmenően az alperes édesapjának nyilatkozata alapján a bíróság közös értékelkedést eredményező munkának fogadta még el a zsindelezést is. Ezen munkálatoknak a szakvéleményben, illetőleg a kiegészítő szakvéleményben megállapított értéke sorrendben 102.000, 175.000, 395.000, illetőleg 33.000, mindösszesen 705.000 forint.

Az elsőfokú ítéletben megállapított 940.000 forinttal szemben tehát ezt a 705.000 forintot lehet figyelembe venni - a fentiek szerint - nemcsak, mint kötelmi igényt, hanem tulajdoni igényt keletkeztető értékelő beruházásként. Ez a 705.000 forint az alapszakvélemény 5. sorszámú mellékletét képező táblázatban írt 16.800.000 forintos forgalmi értéken belül 4,19%-ot képvisel. A másodfokú eljárásban kiegészített szakvélemény szerint az ingatlan jelenlegi forgalmi értéke 15.900.000 forint, melynek a 4,19%-a 667.232 forintnak adódik. Ebből a felperesre irányadó 30%-os közreműködési arányt figyelembe véve, tulajdoni illetőségének jelenlegi értéke 200.170 forint. A felperes keresetében ezen tulajdoni illetőségét nem kérte az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezni, hanem ellenértékének, mint kötelmi igénynek a megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az élettársi közös vagyon megosztása körében tehát a felperest megilleti az ingatlannak kapcsolatos kötelmi igények folytán 241.726 forint a gyermektartásdíjjal összefüggésben, 1.426.456 forint a közösen törlesztett hitelekkel összefüggésben. Ezek összege 1.668.182 forint. Megilleti továbbá 200.170 forint tulajdoni illetőségének alperes általi megváltása fejében. Ez mindösszesen 1.868.352

forint. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság keresetét teljes egészében elutasító ítéletét a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján megváltoztatva ezen összeg megfizetésére kötelezte az alperest.

A felperesnek kamatigénye is volt 2009. január 28. napjától kezdődően a teljes összeg után. Figyelemmel azonban arra, hogy az ingatlan illetőség megváltására jelen értéken került sor, ezért késedelmi kamatigénye kizárólag kötelmi elszámolási igények vonatkozásában megalapozott. E körben a felperest a teljesítések időpontjához képest számított középátlagos időponttól illetné meg a Ptk. 301. §-ának (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamat, melynek időpontja értelemszerűen az élettársi kapcsolat időtartamára esik. Ehhez képest az élettársi kapcsolat befejezésének időpontjától követelt kamatigény semmiképpen nem eltúlzott, azonban csak az összesen 1.668.182 forint kötelmi igény után illeti meg a felperest.

Teljes egészében alaptalan az elsőfokú bíróság ítélete a felek által vásárolt gépkocsikhoz kötődő kölcsönök elszámolása vonatkozásában. A személygépkocsikat a felek az élettársi kapcsolat fennállása alatt az élettársi közös vagyon felhasználásával vásárolták, ezért mind a személygépkocsik, mind a vételáruk kifizetéséhez felvett kölcsönök az élettársi közös vagyomba tartoznak, függetlenül attól, hogy a nyilvántartásban a gépkocsi tulajdonosaként vagy a kölcsönszerződésben adósként csak az egyik élettárs szerepel. Fel sem merülhet ezért az egyes kölcsönök külön adósságként történő elszámolása. Ezen túlmenően az élettársi közös vagyon megosztása az élettársi kapcsolat megszűnésekor meglévő - mind az aktív, mind a passzív - vagyona vonatkozik. Ebből az következik, hogy az élettársi kapcsolat alatt már visszafizetett hitelek elszámolására semmilyen módon nincs lehetőség, hiszen ezek már meg nem lévő vagyonelemeknek tekinthetők. Kizárólag az élettársi kapcsolat megszakadásakor meglévő ... típusú gépjárművet terhelő hitel lenne elszámolható. Ezt azonban az élettársi kapcsolat megszakadását követően a felperes fizette meg, elszámolása az ő érdekében állna, ezt viszont nem kérte, és fellebbezésében az elszámolás hiányát nem is sérelmezte. Az alperes elszámolási igénye tehát teljes egészében alaptalan volt.

A gépjármű, és az egyéb ingóságok nem képezhették a megosztás tárgyát, mivel a felek ingóságaikat megosztották. Az erre vonatkozó megállapodás nincs írásbeliséghez kötve, ehhez képest a perben a felperes erre vonatkozó írásba foglalt szerződéses nyilatkozatát okirat bizonyította, amit kifejezetten az alperes kérésére készített. Ebből következően a megállapodás közöttük nyilvánvalóan létrejött.

Egyebekben megállapította a másodfokú bíróság, hogy az élettársi vagyontársaság megosztása iránti perek kapcsán kialakult gyakorlat értelmében az alperes által elszámolni kívánt, felperes keresetében azonban fel nem tüntetett vagyontárgyak, illetőleg elszámolási igények érvényesítése érdekében viszontkereset előterjesztésére nincs szükség. Ezért helyesen tekintette az elsőfokú bíróság ellenkérelemnek az alperes viszontkereset megjelölésű beadványát. Annyiban azonban tévedett, hogy annak megalapozottsága esetén nem csak a kereset eliminálódásának erejéig kellett volna azt számításba vennie, hanem adott esetben, az igény megalapozottsága esetén a felperest is marasztalni lehetett volna az elszámolás körében. Ez azonban a perbeli esetben a fentiek szerint fel sem merülhet.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú ítélet szerint teljes egészében pervesztes felperes 8.000.000 forintos igényéhez képest 1.868.352 forint erejéig, azaz 23,35% erejéig pernyertes lett. Ehhez képest a megnyert és elvesztett pertárgyérték különbözete alapján - az őt és az alperesi képviselőt terhelő ÁFA fizetési kötelezettségre is tekintettel - a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (3) bekezdés

a) pontja szerint 207.764 forint perköltséget köteles megfizetni az alperesnek a Pp. 78. §-ának és 81. §-ának (1) bekezdése értelmében. A hatályon kívül helyező végzésében a másodfokú bíróság 19.050-19.050 forintban állapította meg a felperes és az alperes perköltségét is. A felperes részére megállapított 19.050 forintból a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes a pernyertessége 23,35%-os arányának megfelelő részt, azaz 4.448 forintot kérhet megtéríteni a felperes által, ugyanakkor neki van fizetési kötelezettsége 14.602 forint erejéig. A kettő egyenlege 10.154 forint alperesi fizetési kötelezettség. Ugyanez vonatkozik az alperes javára megállapított 19.050 forintra is, a kettő összege tehát 20.308 forint. Ha ezt a 20.308 forintot hozzászámítjuk a fenti 247.764 forinthez, akkor 291.072 forintot kapunk, az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján megváltoztatva ezen összegre emelte fel a másodfokú bíróság a felperes marasztalását.

A pernyertesség pervesztesség arányának megváltozására, és a felperest megillető teljes személyes költségmentesség és az alperest megillető illetékfeljegyzési jogra is figyelemmel, a felperes keresetén le nem rótt 480.000 forint illetékből 112.101 forintot köteles az alperes megfizetni a költségmentességnek a bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése alapján az államnak. Ugyanez vonatkozik a hatályon kívül helyező végzésben megállapított további 480.000 forint fellebbezési illeték arányos részére is. Erre tekintettel az állam által a rendelet 14. §-a alapján viselt illeték az elsőfokú ítéletben megállapított 480.000-480.000 forintról 367.899-367.899 forintra csökken. Ugyanez vonatkozik az állam által előlegezett összesen 194.351 forint összegű szakértői díjakra is, melyből 45.381 forintot köteles az alperes megfizetni az államnak külön felhívásra, az ezt meghaladó 148.970 forintot pedig az állam viseli.

A felperes fellebbezésében a keresetének való helyt adást kérte, a fellebbezésben vitássá tett érték tehát 8.000.000 forint, a le nem rótt fellebbezési illeték összesen 640.000 forint. A felperes pernyertessége megegyezik az elsőfokú eljárásra irányadó 23,35%-kal, így tehát a másodfokú eljárásban megnyert és elvesztett pertárgyérték rész különbözete után 135.382 forintot köteles fizetni az alperes a felperes részére, mint perköltséget a már hivatkozott költségrendelet 3. §-ának (5) bekezdésére is figyelemmel.

Az alperes fellebbezése szempontjából teljes egészében pervesztés lett. Fellebbezésében 625.000, valamint további 170.160 forint megfizetésére kérte a felperest kötelezni, a vitássá tett érték tehát a kettő összegeként 795.160 forint. Az ez után járó, a Pp. 78. §-a alapján a felperesnek fizetendő ügyvédi munkadíj összege 25.426 forint, melyet a 135.382 forintból levonva 109.956 forintot kapunk. Ezt a nettó összeget köteles tehát a felperes az alperes részére megfizetni másodfokú perköltség címén.

A felperes fellebbezésén le nem rótt, összesen 640.000 forint fellebbezési illetékből pernyertességének arányában az alperes fizet 149.440 forintot, 490.560 forintot pedig a fent hivatkozott jogszabályok alapján az állam visel. Az alperes fellebbezésén le nem rótt illetéket teljes egészében az alperes fizeti meg. Ez 63.613 forint, a fenti 149.440 forinttal együtt tehát 213.053 forintot fizet az alperes az államnak.

A másodfokú eljárásban felmerült állam által előlegezett 117.722 forint szakértői díjat, mely a felperes fellebbezéséhez kapcsolódott, szintén a felperesi pernyertesség arányában viseli az állam és az alperes. Az alperes tehát külön felhívásra 27.488 forintot fizet és 90.234 forint marad az állam terhén.

Az ítélet elleni fellebbezési jog a Pp. 233/A. §-a alapján kizárt, az ítéletnek az erről való

tájékoztatást tartalmazó rendelkezése a Pp. 220. §-ának (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2015. december 2.

Nyírőné dr. Kiss Ildikó s.k.
a tanács elnöke

. Örkényi László s.k.
előadó bíró

Dr. Lukács Zsuzsanna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: